

13 oktober 2022

Reactie wijzigingsregeling terugverdientijdmethodiek en randvoorwaarden onderzoeksplicht

Graag maken VNO-NCW en MKB-Nederland gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de in consultatie gebrachte terugverdientijdmethodiek en de randvoorwaarden voor de onderzoeksplicht.

VNO-NCW en MKB-Nederland delen de ambitie van het kabinet om in 2030 een forse reductie van CO₂-emissie te realiseren. Energiebesparing is een van de maatregelen die het uiteindelijke doel dienen van CO₂-reductie en verduurzaming. De energiebesparingsplicht is zorgt ervoor dat kosteneffectieve maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar genomen worden. Dit besef is erbij bedrijven, en met de huidige economische situatie is het niet meer dan logisch dat bedrijven deze stappen al zetten.

Vergeleken met de vorige consultatie en onze reactie (d.d. 15 december 2021¹) is onze inzet in deze wijzigingsregeling op verschillende onderdelen meegenomen. Dat is positief. In de gestelde randvoorwaarden onderzoeksplicht komt (beter) terug hoe kan worden aangesloten bij de praktijk voor de bedrijven. Het voorstel voor de terugverdientijdmethodiek is met de voorbeelden concreet gemaakt hoe het kan worden ingezet in het verplicht onderzoek.

Wij hebben nog enkele opmerkingen voor een soepele en werkbare uitvoering:

1. Zorg dat bedrijven zich kunnen richten op de maatregelen die het meeste CO₂-reductie en besparing opleveren.
2. Richt de basislijst op categorieën maatregelen. Op die manier sluit de basislijst aan bij de complexe en unieke processen van de industrie en is deze uitvoerbaar.
3. Zorg dat de onderzoeksplicht aansluit bij de actuele Europese vereisten (EED-audit en ETS-rapportage).
4. Organiseer de beoordeling en handhaving onderzoek centraal.
5. Verhelder de terugverdientijdmethodiek.

Hieronder wordt gedetailleerd ingegaan op onze reactie. Wij zouden graag met EZK, RVO en het (vertegenwoordigers van) bevoegd gezag, die straks deze onderzoeken moeten beoordelen, nader spreken over hoe de beoordeling en handhaving van de plicht in de praktijk wordt vormgegeven.

1. **Zorg dat bedrijven zich kunnen richten op de maatregelen die het meeste CO₂-reductie en besparing opleveren.**

Terecht wordt in de toelichting aangegeven dat uitvoerbaarheid van de onderzoeksplicht belangrijk is, en dat de benodigde inspanningen om te voldoen aan de plicht in verhouding staan tot de gerealiseerde verduurzaming. Bedrijven zullen namelijk, om het werkbaar te houden, maatregelen moeten kunnen faseren en bundelen in projecten of een bredere scope. Wij zijn blij dat hier ruimte voor is, en omschreven wordt als 'logische eenheid'. Ook is het volgens ons positief dat een 'directieverklaring' invulling kan geven aan de onderzoeksplicht

¹ [Reactie VNO-NCW en MKB-Nederland energiebesparingsplicht](#)

op onderdelen zoals de aandrijfsystemen en de isolatie. Dit is in onze ogen de enige manier om tot een uitvoerbare onderzoeksplicht te komen. Daar hebben we nog twee opmerkingen over:

- Bedrijven hebben een beperkt aantal technische mensen en middelen beschikbaar. Ook al wil je alles (tegelijk) doen, gebrek aan beschikbaar personeel kan de bottleneck zijn. Bedrijven moeten voldoende ruimte krijgen om prioriteit te blijven geven aan de maatregelen die de meeste CO₂-reductie opleveren. De hele grote complexe projecten met substantiële CO₂-reducties moeten kunnen worden meegenomen in het uitvoeringsplan van het onderzoek. Zo kan worden voorkomen dat realisatie van omvangrijke CO₂-reductieprojecten in de industrieclusters wordt vertraagd of doorkruist.
- Hoewel het nuttig is om in de energiebalans de onbenutte warmtestromen op te geven, lijkt het ons logisch dezelfde drempel te hanteren voor het in kaart brengen van het energiegebruik (uitzondering voor stromen van <5% en maximaal 10% overig).

2. Verhelder de basislijst

In het voorstel is een ‘basislijst’ opgenomen met standaard besparingsmaatregelen. Bedrijven moet hun inventarisatie daaraan spiegelen. Hoe deze lijst nu geformuleerd is, leidt het tot onzekerheid en onduidelijk. De lijst past niet bij de complexe en unieke processen van de industrie. Zo is de beschrijving summier. Ook ontbreekt cijfermatige onderbouwing voor de maatregelen. Tot slot zijn aandachtspunten toegevoegd die soms specifieke voorwaarden stellen (bijv. modulerende branders), terwijl op andere plekken algemene opmerkingen worden gemaakt (bijv. warmtepomp). Hierdoor is de status van deze lijst onduidelijk. Voorkomen moet worden dat deze lijst wordt gebruikt als ‘check box’ in plaats van de start van een nauwkeurige beoordeling van de inventarisatie. Wij hebben een voorstel om de lijst en de status daarvan te verduidelijken:

- De maatregelen zouden op categorieniveau moeten worden toegelicht, en met enkele aandachtspunten concreter moeten worden gemaakt. Dus: bij procesbaden zouden dan enkele aandachtspunten worden vermeld: hoe wordt deze verwarmd, of kan worden overgestapt naar een warmtepomp, en of de warmte buiten bedrijfstijden voldoende wordt vastgehouden middels afdekking.

3. Onderzoeksplicht moet aansluiten bij actuele Europese vereisten

Bedrijven onder de onderzoeksplicht hebben te maken met de EED-audit en sommigen ook met de ETS-rapportageverplichting. Hier hebben we in de voorgaande consultatie al op gewezen. Wij willen hierover nog enkele punten opmerken:

- In de toelichting wordt aangegeven dat er zo veel als mogelijk is aangesloten bij de EED-audit. Hier hebben wij ook voor gepleit, aangezien verschillende rapportagevereisten elkaar zouden moeten aanvullen, niet onnodige administratieve last veroorzaken. RVO werkt momenteel aan een sjabloon om een efficiënte uitvoering te bevorderen. Wij roepen op om hier zo snel mogelijk, maar in ieder geval voor de ingang van de onderzoeksplicht, mee te komen. Het bedrijfsleven is graag

betrokken bij het eventueel testen of beoordelen van concepten, zodat de implementatie vervolgens soepel kan verlopen.

- De EED-regelgeving wordt momenteel herzien. Hoe de nieuwe vereisten zich verhouden tot de onderzoeksplicht is niet bekend. In de huidige toelichting is niet aangegeven hoe de overheid verwacht de nieuwe vereisten in te kunnen passen in de rapportage. Dat baart ons zorgen. Wij verwachten dat de overheid daarom nog toelicht hoe wordt aangesloten bij de nieuwe Europese vereisten. Daarin dient zij concreet te maken hoe wordt voorkomen dat de nationale onderzoeksplicht en de Europese vereisten, hoewel met uiteindelijk hetzelfde klimaatreductiedoel, eerder administratieve last dan additionele reductie tot resultaat hebben.
- Het is goed dat de mogelijkheid wordt geboden om het onderzoek als EED-audit gelijktijdig in te dienen. Doordat er sprake is van twee verschillende bevoegde gezagen (resp. gemeente/omgevingsdienst en RVO) kan het voorkomen dat deze verschillend worden beoordeeld. Er dient een clause te worden opgenomen in deze regeling dat indien de onderzoeksplicht is ingediend/uitgevoerd er voor de EED-audit enkel het aanvullende deel hoeft te worden ingediend en beoordeeld.
- In de regeling staat dat voor processen waarvoor de eenvoudige standaardmethode niet algemeen geschikt is om effecten van emissiereductiemaatregelen te bepalen, kan worden aangesloten de berekening van de ETS-rapportage. Vervolgens wordt aangegeven dat het bevoegd gezag dit beoordeelt. Het wordt voor ons niet duidelijk uit de toelichting wat het bevoegd gezag dan additioneel moet beoordelen, en wat het NEA al beoordeelt. Wij vragen het ministerie dit te verduidelijken.

4. Organiseer beoordeling en handhaving onderzoek centraal

Omdat lokale omgevingsdiensten niet altijd de nodige kennis in huis hebben (begrijpelijk omdat het bij ETS-bedrijven doorgaans gaat om complexe bedrijfsprocessen) moet beoordeling van een energiebesparingsonderzoek centraal plaatsvinden. Dit dient ook de behoefte van het bevoegd gezag die expertise moet opbouwen om de nieuwe taak goed te kunnen uitoefenen. De onderzoeksplicht laat veel aan de beoordeling van het bevoegd gezag. Het is belangrijk dat een gelijk speelveld is gewaarborgd. Wij gaan daarom graag in gesprek met vertegenwoordigers van het bevoegd gezag en EZK over de implementatie van de onderzoeksplicht.

5. Nadere vragen terugverdiensystematiek

Door middel van een aantal voorbeelden is de terugverdiensystematiek verhelderd. In de praktijk zal blijken in hoeverre de systematiek aansluit bij de, in het algemeen meer complexe, rekenmethodes die de bedrijven hiervoor zelf hanteren. Het is daarom goed om terug te zien dat ruimte wordt geboden om, onder voorwaarden, in overleg met het bevoegd gezag af te wijken van de standaardformule voor het bepalen van de terugverdiensystematiek. Wel hebben we nog enkele verduidelijkingsvragen. Wij stellen voor deze vragen nader te bespreken met EZK (en vertegenwoordigers van het bevoegd gezag):

- **Financieringskosten** - De financieringskosten van 3,42% lijken ons erg laag gezien huidige ontwikkelingen op de kapitaalmarkt. PWC heeft in opdracht van ons de vermogenskosten (WACC) bepaald voor uitstootreductie in het milieudomein. Zij

komen tot een bandbreedte van 5,8% - 8,3%. Mocht er gekozen worden voor een vaste rentevoet, dan sluit een percentage binnen de bovengenoemde bandbreedte beter aan bij de werkelijkheid.

- **Percentage teruglevering** – Er wordt gerekend met een terugleververgoeding van 80%. Wij vragen ons af of dat aansluit bij de praktijk. De spread tussen uren met een hoog tarief en een laag tarief is namelijk onzeker. In geval van saldering moet zelfs tegen de volledige energieprijzen worden geteld, terwijl de gemiddelde energieprijzen in de uren waarop zon-PV opbrengst heeft, fors beneden de gemiddelde energieprijzen zullen liggen. Wij denken dat dit percentage daarom lager zou moeten liggen.
- **Prijs voor CO₂-kosten** - Het is onduidelijk welke prijs moet worden gebruikt voor CO₂-kosten, in het geval van ETS-bedrijven. De ETS prijs is een actuele prijs, terwijl CO₂-heffing over toekomstige 5 jaar gaat. ETS-prijs is volatiel, CO₂-heffing niet. Wij vragen daarom welke basis dient gebruikt te worden (2022 met voorhoring voor toekomstige jaren), of de actueel gepubliceerde getallen ten tijde van het onderzoek, en zouden graag verheldering zien.